

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 21. maja 1895.

Treść: (№ 65—67.) 65. Obwieszczenie o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser. — 66. Rozporządzenie, któremu z uzupełnieniem a względnie zmianą rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. marca 1881, zarządza się ponownie periodycznie sprawdzanie przyrządów do mierzenia natły tudzież innych płynów silnemu ulotnianiu się podlegających. — 67. Rozporządzenie, ustanawiające na kampanią 1895/96 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie cukru.

65.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. maja 1895,

o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17) podaje się do wiadomości powszechnej następujące przepisy co do sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser, uchwalone przez c. k. Komisję główną miar i wag.

Wurmbrand r. w.

Przepisy

tyczące się sprawdzania i cechowania wagi zbożowej automatycznej systemu firmy C. Reuther i Reiser.

A. Opis wagi i sposobu jej działania.

a) Przedstawienie sposobu działania głównych części składowych z pominięciem przyrządu do rektyfikacyi i justowania.

Na jednym zawieszadle b wagi drążkowej równoramiennej, która na rysunku (figura 5) jest

opuszczona, wisi naczynie na zboże B w taki sposób, że w narysowanej pionowej pozycyi może być zbożem z lejka wchodowego D napełnione a po napełnieniu, przez wywrócenie w lewo, wypróżnione.

W pozycyi pionowej utrzymuje naczynie B hak O , przytwierdzony przy b trzpieniem obrotowym i stanowiący zarazem podporę dla dzioba k do przytwierdzonego

W dolnym końcu lejka wchodowego D umieszczone są dwie kłapy F i G . Kłapa F , która jednym lub więcej otworami jest opatrzona, wstrzymuje szybkie sypanie się zboża o tyle, że po jej zamknięciu naczynie B tylko zwolna napełniać się może zbożem. Po zamknięciu kłapy G , zboże wcale nie może się sypać.

Obie kłapy F i G urządzone są tak, że drążek R otwiera obie jednocześnie jak tylko z położenia pionowego (w dół zwieszzonego) wprowadzony zostanie w położenie na rycinie przedstawione.

(F , G i R obracają się swobodnie około wspólnej osi.)

Jak figura 5 pokazuje ząb q , do naczynia na zboże B przytwierdzony, utrzymuje drążek R w narysowanym położeniu; gdy do B nasypie się pewna ilość zboża, natenczas w skutek wzrastającego ciężaru zniża się naczynie na zboże a z niem q . R staje się wolnym a kłapa F zapada. Kłapa G , która łączy się z jednej strony z przegubem LMP , z drugiej zaś strony z widełkami wiszarowemi N zostaje jeszcze otwarta, gdyż przegub obracający się około trzpienia

stałego P na zestawie przyrządu nie pozwala jej się zamknąć *).

Gdy zaś przez dalsze powolne sypanie się zboża naczynie zniży się jeszcze bardziej i — nienarysowany tutaj drążek wagi — się pochyli, natenczas język tego drążka wagi na dół pochyłony trąci przy Z o przedłużenie przegubu MP , w skutek czego cały przegub przybierze położenie punktami narysowane a kłapa G zapadnie.

Jednocześnie widełki wiszarowe N podnoszą się w górę i oswobodzają hak O , w skutek czego naczynie ze zbożem wywraca się i wypróżnia a wypróżnione wraca napowrót w pierwotne narysowane położenie. Po wypróżnieniu podniósł się zarazem wiszar b z naczyniem B a w skutek podniesienia się naczynia B , ząb q chwyta znowu za drążek R i sprawia otwarcie obu kłap F i G .

Nadto przegub, w skutek podniesienia się w górę L , przybiera pierwotne narysowane położenie, N zniża się, hak O zapada znowu na dziób k i napełnianie zaczyna się na nowo.

Przedstawienie to objaśnia sposób działania głównych części przyrządu automatycznego wagi, do nich jednak potrzebny jest jeszcze przyrząd kontrolujący i regulujący, ponieważ ruch kłap i wszelkich innych narządów nie odbywa się bez straty czasu, przeto dosypywanie się zboża nie ustaje natychmiast w skutek działania odnośnych narządów; nadto potrzebne jest także urządzenie, żeby kłapa F już pierwszej zapadała, zanim ilość zboża napełnionego będzie już całkiem bliską wagi właściwej.

b) Opis sposobu działania przyrządu do rektyfikacji i justowania jakoteż innych części składowych.

Figury 1, 2 i 3 przedstawiają wszystkie części przyrządu, gloski zaś oznaczają to samo co na szkicu użytym do powyższego wywodu.

Figura 4 okazuje urządzenie kłap F i G .

Na figurze 1 i 3 wyobrażony jest niewidzialny na figurze 5 drążek wagi A z językiem Z , tudzież talerzyk ciężarkowy C .

X jest liczydło z mechanizmem połączone, które wykazuje odważone ilości.

Przyrząd kontrolujący i regulujący składa się z obracającego się na ostrzu drążka J z przesuwalnym ciężarkiem justerunkowym V i z połączonego

* W punktach obrotu L , M i P umieszczone są ostrza i panwie.

z drążkiem kątowym ciężarka H , który dopóty cisnie na drążek J , aż po opadnięciu na lewo drążka J , potrafi o oporek, poczem, gdy J jeszcze bardziej opadnie, działanie H ustanie.

Jak widać z figur 1 i 3 J jest drążkiem dwuramiennym, który ostrzem końcowem swego ramienia podchwytuje zawieszadło talerza wagowego i przez to zmniejsza działanie ciężkości przy C .

To zmniejszenie ciężkości, do którego przyczynia się znacznie także ciężarek H , sprawia, że przy napełnianiu się i pierwszym znizeniu się naczynia B , kłapa F pierwszej się zamyka nim naczynie napełni się całkiem.

Gdy naczynie B i lewe ramię drążka J o tyle się zniży, że H zetknie się z wzmiankowanym wyżej opórkiem, H przestaje działać i drążek J sprawia teraz całkiem nieznaczne zmniejszenie ciężkości C , poczem gdy B bardziej opadnie, przegub LMP oswobadza się i kłapa G zamyka się całkiem.

To ostatnie oswobodzenie następuje na pozór zawczasie, nim jeszcze waga okaże właściwą ciężkość, ponieważ drążek J zmniejszył małą część działania ciężkości C ; ta pozorna niedokładność uchyla się jednak tym sposobem, że nie tylko pewna, aczkolwiek mała przewaga jest potrzebna, żeby język Z przegub oswobodził, lecz także podczas zamykania się jakoteż po zamknięciu się kłapy G spada jeszcze mała ilość zboża, która stanowi dodatek do ilości automatycznie zważonej. Do dokładnego uregulowania tych drobnych różnic służy ciężarek przesuwalny V .

Przy odtarowaniu i justowaniu wagi postępuje się w następujący sposób:

Ciężarek H i drążek J podnosi się (o ile drążek kątowy połączony z H na to pozwoli), tak, żeby obie części nie działały na wagę i teraz odtarowuje się próżny talerz wagowy z próżnem naczyniem na zboże. (Puszka na pył, która podczas ruchu ciężarki osłania, powinna, jak się samo przez się rozumie, stać przy odtarowaniu na talerzu wagowym).

Przy kontrolowaniu, czy naczynie jest właściwie napełnione, trzeba zapobiegać, żeby naczynie ze zbożem nie wywracało się automatycznie, gdy zostanie napełnione.

Do tego celu hak O opatrzony jest dziobem, który na figurze 1 zwrócony jest na dół i o który widełki wiszarowe N uderzają w stosownej chwili. Dziób ten można rękojeścią o tak obrócić, żeby zwrócony był w górę (figura 3). Gdy dziób tak jest obró-

cony, widelki wieszarowe nie mogą działać, w skutek czego hak *O* nie odzlepia się i naczynie nie może się wypróżnić.

Gdy rękojeść *o* jest obrócona i po nałożeniu ciężarków na talerz wagowy rozpocznie się działanie, naczynie *B* napełni się, jakoteż kłapy *F* i *G* pozamykają się a naczynie nie może wypróżnić się automatycznie.

Gdy więc teraz jak przedtem działanie *II* i *J* zostanie wstrzymane, okaże się, czy waga kołysze się czy nie.

Jeżeli waga nie kołysze się należy, trzeba ciężarek *V* nieco przesunąć i gdy naczynie *B* wypróżni się, na nowo automatycznie wypełnić i badać, co powtarza się dopóty, dopóki właściwa ciężkość zboża nie będzie automatycznie oznaczana.

Ażeby naczynie na zboże po wypróżnieniu nie odskakiwało za daleko, opatrzone jest dziobem *s* (figura 2 i 3), który zatrzymując się na oporku *S* (figura 3), ścięśnia jego ruch.

Przy tarowaniu próżnego naczynia *s* mogłoby ocierać się o *S* co psułoby dokładność tarowania. Do zapobieżenia temu służy trzonek *Q* do zawieszadła *b* przyczepiony, którym można dziób *k* podprzeć i tym sposobem przeszkodzić tarcu przy *s*.

B. Przepisy szczególne co do jakości wagi.

1. Na zestawie wagi w miejscu widocznym powinna być przynitowana tarcza, na której ma być wryte lub wybite nazwisko fabrykanta wagi, tudzież numer fabryczny i oznaczenie: „Waga zbożowa automatyczna do napełnień na . . . kilogramów“.

2. Waga opatrzona być powinna wskazówką pendulową.

3. Przesuwanie ciężarka ruchomego *V* powinno być tak ograniczone, żeby przez najdalsze przesunięcie onegoż w jedną lub drugą stronę, ciężkość zboża zawartego w naczyniu *B* mogła zwiększyć się lub zmniejszyć najwięcej o 1%^{**}).

4. Waga zbożowa automatyczna może być opatrzona liczydłem, które wykazuje albo ilość wypróżnień albo ciężar w kilogramach.

^{**}) Rektyfikacja potrzebna do ważenia rozmaitych rodzajów zboża uskuteczniana zapomocą przesuwania ciężarka ruchomego *V* zostaje w związku z wielkością dziurek w kłapie *F*; jeżeli więc oznaczone wyżej przesuwanie nie jest dostatecznym, przyczyną tego jest, że po zamknięciu kłapy *F* zboże sypie się za prędko, to jest, że dziurki w *F* są za wielkie, co nie jest dozwolone.

Powyżej lub poniżej onegoż umieszczony być ma odpowiedni napis: „Ilość wypróżnień“ lub „kilogramów“.

Liczydło powinno być przytwierdzone do zestawy w taki sposób, żeby bez naruszenia cechy sprawdzenia nie mogło być odjęte i odłączone od związku z działającymi częściami składowymi.

Szkló ochronne pokrywające tarczę cyfrową powinno być wprawione z wewnątrz, w taki sposób, żeby nie mogło być usunięte bez uszkodzenia wzmiankowanej cechy.

5. Do wagi tej używać należy tylko takich ciężarków handlowych, które były przez c. k. Urząd miar i wag sprawdzone.

C. Granica błędów.

Podawany ciężar napełnienia może być większy lub mniejszy od właściwego ciężaru najwięcej o 0 1% tego ostatniego ciężaru, to jest o 1 gram na każdym kilogramie.

D. Cechowanie.

Cechuje się na jednym ramieniu wagi drążkowej równoramiennej a oprócz tego na połączeniu liczydła i tarczy z zestawą wagi.

Na cesze umieszczonej w tem ostatnim miejscu wybić należy bieżącą liczbę roku.

E. Opłaty za sprawdzenie.

Za sprawdzenie i cechowanie liczyć należy:

a) takse zasadniczą 3 zł. — c.

b) od każdych 100 *kg* największego dozwolonego napełnienia 2 „ 50 „
przyczem ilości mniejsze od 100 *kg* liczyć należy za 100 *kg*.

Za sprawdzenie bez cechowania liczyć należy całkowitą opłatę a) i pół opłaty b).

Wagę sprawdza się i uwierzytelnia tylko w miejscu ustawienia.

Do tej czynności urzędowej strona dostarczyć ma potrzebnej ilości zboża, jakoteż potrzebnych robotników i wszelkich przyborów, nadto ona ponosi koszt przystania urzędnika miar i wag.

F. Świadcstwo sprawdzenia.

Do każdej wagi sprawdzonej i oechowanej wydane będzie świadectwo sprawdzenia, które za-

wierać na nazwisko i miejsce zamieszkania fabrykanta, liczbę bieżącą fabryczną wagi, datę wykonanego sprawdzenia i cechę urzędu miar i wag a wreszcie powinno być przez urzędnika miar i wag podpisane.

G. Sprawdzanie ponowne.

Waga zbożowa automatyczna podlega ponownemu sprawdzeniu peryodycznemu po upływie dwóch lat w myśl rozporządzeń ministerjalnych z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30 i Dz. rozp. Komisji miar i wag, str. 168) i z dnia 21. października 1891 (Dz. u. p. Nr. 162 i Dz. rozp. Komisji miar i wag, str. 347), do takowego zaś, odpowiednio zasadzie wyrzeczonej w Dodatku trzynastym (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 10. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 62) do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872 pozwala się przyjąć za granicę błędu podwójną wielkość w punkcie C niniejszych Przepisów do pierwszego sprawdzenia ustanowioną.

Wiedeń, dnia 5. maja 1895.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Arzberger r. w.

66.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 7. maja 1895,

którem z uzupełnieniem a względnie zmianą rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 30) zarządza się ponowne peryodyczne sprawdzanie przyrządów do mierzenia naty tudzież innych płynów silnemu ułotnianiu się podlegających.

§. 1.

Przyrządy do mierzenia naty i innych płynów, silnemu ułotnianiu się podlegających, przeznaczone, które stosownie do rozporządzenia ministerjalnego z dnia 16. marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 33) podle-

gają sprawdzeniu, mają być przed upływem każdego trzechlecia poddawane ponownemu sprawdzeniu.

§. 2.

Przyrządy do mierzenia tego rodzaju, będące już w użyciu, jeżeli są opatrzone cechą z r. 1894, mają być poddane ponownemu sprawdzeniu w ciągu roku 1897, te zaś, które w dawniejszych latach były sprawdzane, mają być sprawdzone ponownie aż do końca 1896 roku.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Bacquehem r. w. Wurmbrand r. w.
Plener r. w.

67.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. maja 1895,

ustanawiające na kampanią 1895/96 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie cukru.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu postanawia się na zasadzie §. 3 ustawy z dnia 20. czerwca 1888 (Dz. u. p. Nr. 97) o opodatkowaniu cukru, że w okresie wyrobu cukru 1895/96 kwota zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płaconej przy wywozie cukru, wynosić ma dla każdego z tych zakładów fabrykacyi cukru, które w §. 1, l. 1 ustawy o opodatkowaniu cukru są oznaczone, taką samą kwotę, jaką ten zakład tytułem zwrotu bonifikacyi wywozowej, co do wywozu cukru w okresie wyrobu cukru 1893/94 miał zapłacić, podwyższoną o 10 od sta.

Jednakże kwoty zabezpieczenia, w taki sposób obliczone, należy zaokrąglić przez podwyższanie kwot mniejszych od 50 zł. na 50 zł., a kwot większych od 50 zł. na 100 zł.

Dla tych zakładów fabrykacyi cukru, które w okresie wyrobu 1893/94 jeszcze nie były w ruchu, ustanawia się rzezone zabezpieczenie dla każdego w kwocie 23.000 zł. (dwadzieścia trzy tysiące złotych) waluty austryackiej

Plener r. w.

Figury do obwieszczenia Ministerstwa handlu z dnia 5. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 65).

Fig. 2.

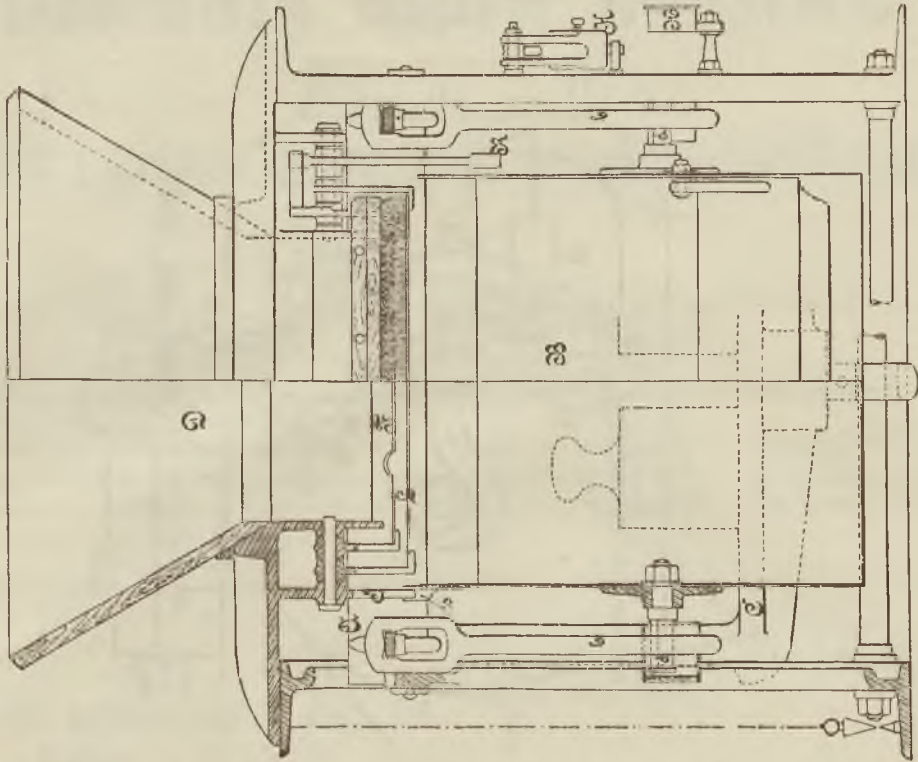

Fig. 1.

